
Házunk tájáról

Ülésezett az MVGYOSZ új elnöksége

A vezetőség döntött a gazdasági és a szakmai vezető kinevezéséről, elfogadta az idei költségvetést, valamint változatlan formában és áron kiadja az MVGYOSZ sajtótermékeit.

A július végi küldöttgyűlésen bizalmat kapó tagokból álló új elnökség 2020. szeptember 2-án tartotta meg első ülését, melyen sor került az MVGYOSZ alelnökének megválasztására. A tisztséget az új ciklusban dr. Ozvári-Lukács Ádám tölti be, a döntést – dr. Nagy Sándor elnök javaslata alapján – a testület egyhangúlag hozta meg. Ezt követően az elnök, a gazdasági vezető és a szakmai vezető számolt be munkájáról, amit az utolsó elnökségi ülés óta végzett. A vezetőség mindhárom beszámolót elfogadta.

Dr. Nagy Sándor javaslatára az elnökség újabb 5 évre dr. Verdes Zsuzsannát nevezte ki gazdasági vezetővé, Németh Orsolyát pedig – ugyancsak 5 év időtartamra – szakmai vezetővé.

Angyal Gábor korábbi szakmai vezető megköszönte az eddigi bizalmat, támogatást, és jó munkát kívánva az új vezetésnek elköszönt a szövetségtől.

Ezt követően az elnök kérésének megfelelően dr. Verdes Zsuzsanna rövid tájékoztatást adott az MVGYOSZ gazdasági és humánerőforrás helyzetéről. Jelenleg 63 alkalmazottja van a szövetségnek, akiknek több mint fele megváltozott munkaképességű, zömében látássérült munkavállaló. A szervezetnek nincsenek likviditási gondjai, valamennyi szolgáltatás, projekt és feladat finanszírozása biztosított.

A vezetőség ezután elfogadta a szövetség dr. Nagy Sándor által benyújtott idei költségvetését, amely – ha minden a tervek szerint alakul – mintegy 6 millió forint plusz bevétellel számol.

Az elnök javaslatára az EET kétszer fog ülést tartani az idén, a tanácskozások a koronavírus-járvány alakulásától függően online vagy személyes részvétellel zajlanak majd. Témajavaslatként felmerült az egységes szemléletformálás és akadálymentesítés rendszerének kidolgozása, valamint az egyesületek által benyújtott költségvetési pályázatokhoz kapcsolódó pontrendszer ismételt tárgyalása.

Angyal Gábor beszámolója alapján lezárult az Őrszem projekt. A hozzá fűzött reményeket nem váltotta be a kezdeményezés.

Az elnökség döntése értelmében az MVGYOSZ 2021-ben mindegyik sajtótermékét továbbra is megjelenteti (VV sík, Braille, elektronikus és hangos, valamint RTV Braille). Az előfizetési díjak nem változnak egyik termékforma esetében sem.

Sztakó Krisztina

Változások a fogyatékoság fennálltának igazolásával kapcsolatban

Érettségizőket, felvételizőket, nyelvvizsgázókat érintő fontosabb módosítások a szakértői vélemény igénylését illetően.

2020. szeptember 1-től változtak a különféle kedvezmények érvényesítéséhez a sajátos nevelési igény, illetve fogyatékoság igazolásához szükséges szakvélemény beszerzésére, kiadására vonatkozó rendelkezések. Ennek apropóján ezúttal röviden az ide vonatkozó rendelkezéseket tekintjük át.

Mint arról korábban több írásunkban is szót ejtettünk, a sajátos nevelési igényű, köztük a fogyatékos tanulók, hallgatók a közoktatás, illetve a felsőoktatás során is jogosultak lehetnek különféle kedvezményekre, különleges eljárás, speciális körülmények biztosítására. Ez természetesen vonatkozik az érettségi, illetve nyelvvizsga letételére, továbbá a felvételi eljárásokra is.

Iskolaérettséget vizsgáló kérelem

- A sajátos nevelési igényű tanulókat megillető különleges bánásmód az érettségi vizsgán
- Mi a teendő, ha látássérült személy érettségizik? – Ajánlás oktatási intézmények számára
- Nyelvvizsgára jelentkezés módja
- Fogyatékosággal élő hallgatók esélyegyenlőségét elősegítő kedvezmények

Annak érdekében, hogy az érintett ezeket a kedvezményeket, különleges elbánást igénybe tudja venni, szakvéleménnyel kell igazolnia, hogy sajátos nevelési igénye, illetve fogyatékosága fennáll.

Ki adja ki a szakvéleményt?

A szakértői vélemény kiadásával kapcsolatos szabályokat a szeptember 1-től módosult a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről rendelkező 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet rögzíti.

A fogyatékoságot igazoló szakértői véleményt a tanköteles, illetve a még közoktatási jogviszonyban álló gyermekek esetében az illetékes (azaz például a tanuló lakóhelye szerinti) megyei (fővárosi) pedagógiai szakszolgálat, illetve annak megyei vagy országos szakértői bizottságként eljáró tagintézménye adja ki. Az országos szakértői bizottságként eljáró tagintézmény a látássérült személyek esetében a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Vakok Általános Iskolájában lévő Látásvizsgálója (<https://fpsz.hu/fpsz-latasvizsgalo-gyogypedagogiai-tanacsado-korai-fejleszto-oktato-es-gondozo-tagintezmenye/>).

Újdonság viszont, hogy idén szeptember 1-jétől szintén a megyei (fővárosi) szakszolgálati intézménytől kell kérnie a szakvélemény kiadását annak, aki felnőtt oktatásban, nem nappali munkarendben folytatott tanulmányok során jelentkezik nyelvvizsgára (korábban ezekben az esetekben a gyakorló szakszolgálat járt el).

Szakértői feladatokat lát el továbbá az Eötvös Loránd Tudományegyetem Gyakorló Országos Pedagógiai Szakszolgálat (gyakorló szakszolgálat) is, mely szerv az 1074. Budapest, Damjanich u. 41-43. címen található.

Szeptember 1-től leginkább ez utóbbi szerv feladatai változtak, bővültek. Ennek alapján a gyakorló szakszolgálat kérésre bizonyos, alább felsorolt esetekben szakértői véleményt ad a tanulmányok, vizsgák és a felsőoktatási felvételi eljárás során adható kedvezményekre való jogosultság megítéléséhez. A szakértői vélemény ebben az esetben azt tartalmazza, hogy az érintett személy sajátos nevelési igényűnek, illetve fogyatékosnak minősül-e vagy sem, és ha igen, akkor erre figyelemmel milyen kedvezmény, különleges bánásmód javasolható a számára.

A gyakorló szakszolgálat eljárását, szakértői vélemény kiadását – ha érvényes szakértői véleménnyel korábbról nem rendelkezik – kezdeményezheti:

- az a felsőoktatásba jelentkező, vagy ott hallgatói jogviszonyban lévő személy, aki a felvételi eljárás, illetve a felsőfokú tanulmányok során adható kedvezményekre való jogosultságát szeretné igazolni és fogyatékosága a középfokú tanulmányok alatt még nem állt fenn
- az az érettségi vizsgára jelentkező személy, aki már nem áll tanulói jogviszonyban és e jogviszony megszűnése után következett be olyan állapot, ami alapján sajátos nevelési igény megállapításának lehet helye
- a nyelvvizsgára jelentkező személy, ha a vizsgálatot a nyelvvizsga során adható kedvezmény igénybe vételéhez kéri és nem felnőtt oktatásban folytatott tanulmányok alatt jelentkezik nyelvvizsgára
- továbbá a tanulói jogviszony megszűnése után a KRESZ-vizsga során adható kedvezmények nyújtása érdekében.

Ha a felsőfokú képzésre jelentkező, vagy hallgató fogyatékosága már a középfokú tanulmányok alatt is fennállt, akkor a szakértői vélemény kiadását – ha érvényes szakvéleménnyel nem rendelkezik – nem a gyakorló szakszolgálattól, hanem a megyei (fővárosi) pedagógiai szakszolgálattól, illetve annak megyei vagy országos szakértői bizottságként eljáró tagintézményétől kérheti.

A szakvélemény kiadása, annak kezdeményezése a gyakorló szakszolgálatnál

A gyakorló szakszolgálat eljárását, szakvélemény kiadását kérelem benyújtásával az érintettnek kell kezdeményeznie. A kérelmező személyes vizsgálata mellőzhető, azaz a szakvélemény a benyújtott iratok alapján is elkészíthető, ha a benyújtott orvosi, pedagógiai dokumentumokból, az előzmények feltárása alapján eldönthető, hogy az érintett sajátos nevelési igényű, illetve fogyatékos-e, vagy sem. A gyakorló szakszolgálat a szakvéleményét komplex vizsgálat lefolytatása alapján készíti el. A sajátos nevelési igény, illetve fogyatékoság hiányának megállapítása esetén a szakvélemény kiadására irányuló kérelmet el kell utasítani, e döntés ellen ugyanakkor az érintett jogorvoslattal élhet. A gyakorló szakszolgálat most részletezett tevékenysége díjköteles, a komplex vizsgálat díja 70.000 Ft.

A gyakorló szakszolgálat vezetője méltányossági jogkörében eljárva dönthet a díj mérsékléséről, vagy elengedéséről, ha a kérelmező hátrányos, vagy súlyosan hátrányos helyzetűnek minősül. A méltányosság gyakorlásával kapcsolatos részlet szabályokat a szakszolgálatnak kell kidolgoznia. Ezért ha valaki élni szeretne a méltányosság lehetőségével, akkor a kérelem beadása előtt célszerű az intézmény honlapján tájékozódni ebben a kérdésben. Fontos ugyanakkor hangsúlyozni, hogy a szakértői díj méltányosságból történő mérséklését, illetve elengedését még az eljárás elején, a szakvélemény kiadásával együtt kell kérni.

A szakvélemény kiadására irányuló kérelem nyomtatvány a gyakorló szakszolgálat oldaláról tölthető le: http://gyoszi.elte.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=79

Összefoglalva: azoknak kell a gyakorló szakszolgálatához fordulniuk a díjköteles szakvélemény kiadása érdekében, akik tanulói jogviszonyban már nem állnak, de az őket megillető kedvezményeket, eltérő bánásmódot szeretnék érettségi, felvételi, illetve felsőfokú tanulmányok alatt érvényesíteni, és a fogyatékoság, illetve a sajátos nevelési igényt megalapozó körülmény csak a középiskolai tanulmányok befejezése után következett be náluk; vala-

mint akik nyelvvizsga, esetleg KRESZ-vizsga során vennék igénybe a kedvezményeket, de középfokú tanulmányokat már nem folytatnak. A középiskolai tanulmányokat folytató látássérült diákoknak és a felnőttoktatásban nem nappali munkarendben tanuló, nyelvvizsgát letenni kívánó látássérült személyek a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Vakok Általános Iskolájában lévő látásvizsgálóhoz kell fordulniuk a díjmentes szakvéleményért.

Gulyásné dr. Bölkény Ágota

Köteles segíteni fogyatékossgal élőknek a Volánbusz

A 181/2011/EK rendelet értelmében a kijelölt autóbusz-állomásokon a Volánbusz Zrt. biztosítja a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára a segítségnyújtást utazásuk megszervezése és lebonyolítása során.

Amennyiben utazása során igényli segítségünket, kérjük, a tervezett indulása előtt legalább 36 órával vegye fel velünk a kapcsolatot a felsorolt elérhetőségeken és jelentse be utazási igényét. Munkatársunk tájékoztatja az eljutási lehetőségekről, illetve segítségét kérheti:

- az autóbusz-állomás területén lévő közlekedésben,
- poggyászának kezelésével kapcsolatban,
- járműre való fel és leszállás során,
- segítő kutyával együtt történő közlekedésben,
- az autóbuszon belül az üléshez történő eljutásban.

Előzetes utazási igénybejelentés írásban: segitsegnyujtas@volanbusz.hu

Tájékoztatjuk, hogy a Freemail és Citromail címekről elindított elektronikus levelek a Volánbusz Zrt.-től független technikai okok miatt számos esetben nem érkeznek be a társasághoz.

Telefonon: +36(1)382-0888 (hétfőtől-péntekig 8:00-16:00)

A bejelentés során az alábbi adatok megadása szükséges:

Bejelentő neve,

Bejelentő elérhetősége a visszaigazoláshoz (lehetőség szerint írásbeli visszajelzést biztosító elérhetőség),

Tervezett utazás időpontja,

Induló állomás,

Célállomás,

Átszállási hely megjelölése,
Segítségnyújtási igény megadása,
Egyéb fontos, az utazáshoz kapcsolódó információ.

A segítségnyújtásra vonatkozó igénybejelentésben megjelölt utazási szándék teljesíthetőségére társaságunk 24 órán belül a bejelentő által megadott elérhetőségen visszajelzéssel él. A segítségnyújtási igény bejelentésével a bejelentő hozzájárul a megadott személyes adatainak kezeléséhez.

Helyszíni bejelentés az utazás napján:

Autóbusz-állomásainkon érkezésük bejelentését és segítségnyújtási igényüket jelezhetik személyesen vagy megbízottjuk útján a piktogrammal ellátott INFORMÁCIÓS vagy FORGALMI IRODÁNÁL.

Volánbusz Zrt.

további részletek:

<https://www.volanbusz.hu/hu/kapcsolat/segitseg>

Nyelvünk csodái, irodalmunk szépségei

Bemutatjuk Rutkai Zsuzsannát

Rutkai Zsuzsanna szeret utazni, más kultúrákat, szokásokat megismerni. Portréinkből többet is megtudhat róla a kedves olvasó.

Humán beállítottságú és világlátású ember vagyok, így az irodalom és a művészetek mindig fontos szerepet játszottak az életemben.

Művelődésszervező-média szakon végeztem, valamint elvégeztem egy HR mesterszakot is.

Nagyon szeretek utazni, szeretem felfedezni a világot és megtapasztalni a miénktől eltérő kultúrákat, megismerni a világ más tájain élő embereket. Szeretem a természetet, a csendet, a jó zenét és koncerteket, a finom ételeket és italokat, a barátokkal való világmegváltó eszmecsereket, az irodalmat, a könyveket, a filmeket. Fontos számomra a környezetvédelem, és a világunkban manapság már oly gyéren fellelhető értékek megóvása, esetenként értékek teremtése.

A munka területét tekintve eddigi életemben sajnos nem voltam még olyan helyem, ami egyszerre elégítette volna ki a létfenntartási, a szellemi és lelki szükségleteimet. Ezeket az immár 8. éve folytatott itthoni és külföldi önkén-